Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia:
BRAȘOVŬ, piața mare Nr. 22.
Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. Manuscripte nu se retrimitŭ!

Birourile de anunciurĭ:
Brașovŭ, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescŭ în Viena: *Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg*; în Budapesta: *A. V. Goldberger, Anton Mezei, Eckstein Bernat*; în Frankfurt: *G. L. Daube*; în Hamburg: *A. Steiner.*
Prețulŭ inserțiunilorŭ: o seriă garmondŭ pe o colónă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicărĭ mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seriă 10 cr. v. a. séu 30 banĭ.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care ḑi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 francĭ, pe șése lunĭ 20 francĭ, pe trei lunĭ 10 francĭ.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectorĭ.
Abonamentulŭ pentru Brașovŭ:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anŭ 10 fl., pe șese lunĭ 5 fl., pe trei lunĭ 2 fl. 50 cr. Cu dusulŭ în casă: Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șése lunĭ 6 fl., pe trei lunĭ 3 fl.
Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. séu 15 banĭ.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 26. Brașovŭ, Sâmbătă, 6 (18) Februarie 1888.

Brașovŭ, 5 Februarie 1888.

În ḑilele trecute au rĕsunatŭ de pe tribuna parlamentuluĭ spaniolŭ cuvinte nobile de conciliare la adresa popórelorŭ europene. Emilio Castelar, celebrulŭ oratorŭ alŭ Spaniei, a formulatŭ unŭ programŭ alŭ viitoruluĭ. Elŭ, care încă nu și-a perdutŭ credința în idealurile înalte ale omenirii, ține de rĕu pe toțĭ aceia, carĭ cu politica lorŭ învrăjbescŭ popórele și facŭ ca acolo, unde ar trebui sĕ fiă simpatiă, pentru ca statele sĕ pótă lucra în unire la marea operă a libertății și a progresului, domnesce aḑĭ neîncrederea și ura cea mai înverșunată.

Politica rĕsboinică și de cucerire, ḑise Castelar, a creatŭ regimulŭ militarŭ, sub a căruia povară gemŭ aḑĭ tóte popórele, și acéstă politică e causa neliniștei și a nesiguranței, ce domnesce în Europa. Politica liberală inaugurată în Europa la 1830 a încetatŭ de a mai domina dela 1870. Germania adause elŭ, trebue sĕ se împace cu Francia, dându-i înderĕtŭ Alsația și Lotaringia, și atuncĭ va fi pace și liniște pe vechiulŭ continentŭ.

Castelar a pledatŭ frumosŭ, ca întotdéuna, pentru împăcarea dintre popórele marĭ civilisate ale occidentuluĭ și toțĭ recunoscŭ, că a desfășuratŭ nisce ideĭ marĭ și nobile, dér conclusiunea este, că Castelar urmăresce nisce idealurĭ carĭ în timpulŭ de față sunt nerealisabile. Entusiasmulŭ luĭ pentru marile probleme ale omenirii e admirabilŭ, dér politica rĕsboinică și de cucerire nu cunósce acestŭ soiu de însuflețire, ea socotesce numaĭ cu cifre recĭ și'șĭ cumpĕnesce fericirea după mulțimea pusciloru și a batalióneloru.

Germanii sĕ se 'mpace cu Francesii. Sublimă ideă. Décă s'ar puté realisa, Europa ar scăpa de tóte neajunsurile. Dér înainte de a se uni două popóre de rassă diferită, nu ar fi mai naturalŭ ca sĕ trăiéscă în pace două națiunĭ vecine, înrudite prin origine?

Înțelegemŭ Francia și Italia. Castelar a criticatŭ modulŭ de procedere alŭ Italiei, care s'a aliatŭ cu Germania, obligându-se a lua parte la unŭ rĕsboiu viitorŭ dintre Francia și Germania, décă se va amesteca și Rusia. Dér faptulŭ acesta, care a produsŭ părerea de rĕu a luĭ Castelar, a aprinsŭ în Francia făclia urei față cu Italienii, pe carĭ îi numescŭ „ingrațĭ“.

Certele și neînțelegerile pentru întâietatea în Marea mediterană, pentru Tunis și altele, au stêrnitŭ însĕ și în Italia neîncredere și dușmăniă în contra Franciei, care s'a datŭ pe față tocmai acum dintr'unŭ micŭ incidentŭ.

Ministrulŭ de esterne francesŭ Flourens mergêndŭ la Briançon, o fortărĕță dela granița francesă-italiană, a ținutŭ aicĭ unŭ discursŭ, în care a făcutŭ puțină alusiune la încordarea dintre Francia și Italia. Pasagiulŭ acesta din discursulŭ luĭ s'a telegrafatŭ la Roma neesactŭ, așa că Italienii s'au sêmțitŭ ofensațĭ și foile lorŭ au publicatŭ articulĭ fórte iritațĭ în contra Franciei.

Acum se constată că Flourens n'a ḑisŭ, că „a venitŭ prin Italia la Briançon, ca sĕ se convingă cum stau fortărețele dela granița francesă,“ ci a ḑisŭ numai că a trecutŭ peste teritoriulŭ italianŭ în acelŭ departamentŭ.

Destulŭ că acestŭ incidentŭ a deslănțuitŭ patimele și a făcutŭ sĕ isbucnéscă dușmănia dintre cele două țĕrĭ surorĭ, ale căreia urmărĭ le caracteriséză „Neue freie Presse“ în modulŭ următorŭ:

„In alte împrejurărĭ amŭ puté sĕ găsimŭ că este de plânsŭ dușmănia între două popóre de aprópe înrudite, carĭ în modulŭ acesta reprobă entusiasmulŭ luĭ Castelar pentru *uniunea latină*. Dér în situațiunea de față generală, ura dintre Italienĭ și Francesĭ, care devine din ḑi în ḑi mai mare, nu numai că nu nutresce făclia rĕsboiuluĭ, dér este chiar o garanțiă pentru pace.“

„Cumcă Italienii arŭ lăsa sĕ fiă seduşĭ de a ataca Francia, este prea neverisimilŭ spre a lua în considerațiă casulŭ. Dér prin aceea, că Italia este aliată cu Germania și Austria, i se îngreunéză fórte multŭ Franciei esecutarea revanșei. După datele cele mai nouĕ oficiale Italia dispune de-o armată de aprópe nouĕ sute de mii ómenĭ. Décă va pune pe piciorŭ de rĕsboiu numai două din trei părțĭ a acestei armate, Italia este deja unŭ aliatŭ de cea mai mare, póte chiar de-o decidĕtóre importanță“.

„Décă sentimentele odinioră atâtŭ de cordiale ale Italienilorŭ pentru Francia nu s'arŭ fi rĕcitŭ de totŭ, Germania și Austria n'arŭ puté sĕ conteze necondiționatŭ la fidelitatea Italiei către tratatulŭ de alianță. Astăḑĭ ele sunt sigure de alianța celui de alŭ treilea.“

„Că s'a pututŭ întêmpla acésta, că Italia ține și va ține cu firmitate la liga de pace, este a se mulțumi în parte numai dibăcieĭ diplomatice a cancelarului german. Dér cu greu i-ar fi succesŭ luĭ Bismark de a desbina Italia cu totulŭ de Francia, décă politicii francesĭ nu l'arŭ fi sprijinitŭ așa de multŭ în acéstă lucrare. Începêndŭ dela Thiers până la Flourens ei au trăitŭ și trăiescŭ toțĭ în credința că Italia din recunoscință pentru 1859 trebue sĕ sufere multŭ din partea Franciei, și au tratatŭ regatulŭ întotdéuna cu trufiă“.

„Ce privesce recunoscința, ea jócă peste totŭ în politică și în raporturile internaționale unŭ rolŭ subordinatŭ și afară de acésta Italienii suntŭ de părere, că cu Savoia și Nizza au plătitŭ prea scump ajutorulŭ Franciei din 1859, decâtŭ ca sĕ-i mai și mulțăméscă pe deasupra. Trufia însĕ, ce-o arată Francia față cu Italia în tóte cestiunile privitóre la Marea mediterană; se resĕmte din partea tinerei puterĭ marĭ, care nu fără sforțare și-a eluptatŭ posițiunea sa, ca o durerósă ofensare“.

„Trufia Franciei e mai alesŭ de vină, că între cele două popóre s'au desvoltată nisce raporturĭ aprópe dușmănóse, așa că a fostŭ de ajunsŭ o depeșă neesactă, spre a face sĕ isbucnéscă ura. Cei din Roma se vorŭ liniști ce-i dreptŭ, pentru momentŭ, după ce vorŭ esamina tecstulŭ esactŭ alŭ vorbirei ministrului Flourens; dér pentru aceea dispositiunea ambelorŭ popóre unulŭ față cu altulŭ nu va deveni mai amicabilă...“

România și alianțele puterilorŭ centrale.

„Pester Lloyd“ a primitŭ din Viena o corespondență, care privesce d'aprópe pe România. Între altele se ḑice:

La ambasada rusescă de aci se scie fórte bine ce tratate și învoelĭ mai esistă afară de tratatele cu Austro-Ungaria și Italia, care au fostŭ publicate acum de curêndŭ; ambasada n'a pututŭ fi surprinsă de cuvintele destulŭ de clare ale marchisului Salisbury cu ocasiunea discuțiunei asupra adressei în parlamentulŭ englesŭ; și la ambasada rusescă este cunoscutŭ și *cuprinsulŭ învoelilorŭ făcute cu România.*

In specialŭ acestea din urmă, într'unŭ momentŭ datŭ, suntŭ de natură d'a aduce *ad absurdum* pe aceia, carĭ mai credŭ încă, că politica luĭ Bismarck tinde mai multŭ d'a netedi decâtŭ d'a *închide Rusiei drumulŭ spre Balcanĭ.*

În ceea ce privesce mijlócele cele violente, Rusia se vede închisă de tóte părțile, astfelŭ că nu póte sĕ'șĭ facă drumŭ prin nicĭ o parte. *Décă ar voi sĕ ia drumulŭ spre Bulgaria prin România, s'ar găsi în fața casului de rĕsboiu cu puterile din centrulŭ Europei;* décă ar voi sĕ apuce drumulŭ pe mare, flota englesă va sci sĕ o împedece d'a debarca mai multŭ de câteva divisiunĭ, cu carĭ Bulgarii o vorŭ sfĕrși singurĭ.

„Neue Freie Presse“ de asemenea face mențiune despre România într'unŭ primŭ articulŭ, care se ocupă cu situațiunea generală. Diarulŭ vienezŭ constată, că față cu Rusia esistă unŭ puternicŭ lanțŭ de alianțe, care vorŭ face pe Rusia sĕ'șĭ pérdă gustulŭ d'așĭ încerca norocululŭ cu armele, și apoi continuă:

Ca primŭ ḑidŭ de apĕrare înaintea acestei puterĭ rĕsboinice (Rusiei) se află Austro-Ungaria: unŭ eventualŭ ajutorŭ din partea Franciei l'ar puté împedeca Italia, și chiar décă Rusia, evitândŭ ataculŭ directŭ, ar voi sĕ'șĭ desfășure puterea mai întâiu în Bulgaria, pentru ca sĕ strămute lupta pe unŭ terenŭ despre care cancelarulŭ germanŭ a ḑisŭ, că pe Germania nu o interesézà în prima liniă, totușĭ trebue sĕ admitemŭ, că ea va căuta sĕ forțeze trecerea sa prin *România*, care după tóte semnele, deși după multă șovăire, *s'a decisŭ pentru alipirea la alianța păcei.*

Francia și Italia.

Caracteristice pentru raporturile franco-italiane suntŭ erupțiunile pasiunei, cu care foile militare francese dau năvală asupra Italiei din causa alianței sale cu Germania.

„La France militaire“ discută amĕnunțitŭ situațiunea creată prin acéstă alianță în casulŭ unui rĕsboiu. Numita fóiă ḑice:

Italia va juca fața cu Francia, în casŭ de unŭ rĕsboiu franco-germanŭ, acelașŭ rolŭ ce e chemată a lua asupră'șĭ Austro-Ungaria într'unŭ rĕsboiu germano-rusŭ. Numai câtŭ Rusia va găsi în Austria cu totulŭ altŭ contrarŭ, decâtŭ cum va găsi Francia în Italia. Noi nu vomŭ face vechilorŭ noștri amicĭ din 1854 și 1859 onórea d'a le opune alte trupe, decâtŭ acelea ale liniei a doua, formate din reserviștii batalióneloru cu Nr. 4 și din regimente de-ale armatei teritoriale. Asta-i mai multŭ decâtŭ pré multŭ, pentru a împedeca pe acești dei ai rĕsboiului ca sĕ nu ne violeze teritoriulŭ.

Aceste rêndurĭ ajungŭ, ca sĕ vedemŭ cu ce disprețŭ vorbescŭ Fancesii despre Italienĭ.

Situațiunea.

„Pesti Naplo“ a debutatŭ alaltaerĭ cu o scire sensațională ce a primit'o din Viena, care ḑice că situațiunea a devenitŭ mai seriósă, deórece concentrările de trupe rusescĭ se continuă în mĕsură mai mare; între Viena și Berlinŭ s'au schimbatŭ din causa acésta multe depeșe și cei din Viena au intențiunea de a convoca delegațiunile în sesiune estraordinară peste câteva sĕptĕmânĭ.

„Pester Lloyd“ desminte „din isvorulŭ celŭ mai sigurŭ“ scirea acésta alarmătóre. Deși, ḑice elŭ, situațiunea nu s'a îmbunĕtățitŭ pentru momentŭ, totușĭ nu s'a petrecutŭ nimicŭ în timpulŭ din urmă, ce ar schimba'o spre mai rĕu și nu e vorbă de convocarea delegațiunilorŭ în sesiune estraordinară.

„Börsen-Courier“ din Berlinŭ spune, că la prânḑulŭ parlamentarŭ, ce l'a datŭ cancelarulŭ *Bismark*, acesta a esprimatŭ speranța, ca *raporturile Germaniei cu Rusia vorŭ deveni mai amicabile.* Mai departe a accentuatŭ cancelarulŭ, că trebue sĕ se facă deosebire între guvernulŭ rusescŭ și pressa rusescă. Elŭ a mai ḑisu, după „Post,“ că raporturile pressei rusescĭ suntŭ escepționale. Guvernulŭ din Petersburgŭ are o influință de faptu numai asupra două séu trei ḑiare: celelalte ḑiare dătătóre de tonŭ stau sub influința *protectorilorŭ* lorŭ speciali.

Diarele germane mai sciu sĕ istorisésca și de-o *influință rusescă* ce se manifestă în secretŭ în *Francia*. Cu ajutorulŭ ei ar fi vorba acum de-a se împăca *Ferry* cu *Floquet*, care s'a făcutŭ prietenŭ de cruce cu ambasadorulŭ rusescŭ din Parisŭ, ca sĕ pótă intra amêndoi în cabinetulŭ viitorŭ. Carnot, se ḑice, a consemțitŭ și prin urmare ḑilele cabinetului actualŭ Tirard suntŭ numĕrate.

Atitudinea Franciei.

Ministrulŭ de esterne francesŭ Flourens, fiindŭ candidatŭ alŭ departamentului Hautes-Alpes pentru cameră, a sositŭ acolo și a rĕspunsŭ cu următórele cuvinte primarului din Briançon, care l'a felicitatŭ pentru succesele sale diplomatice:

Meritulŭ se cuvine întregei țěrĭ, pentru că *dincolo de granița s'a simțitŭ că în pieptulŭ ministrului de esterne bate inimu Franciei.* Acestorŭ sentimente patriotice și atașamentului la instituțiunile liberale ar trebui sě se atribue *succesele nóstre militare, décă granița ar fi atacată.* Aceste sentimente m'au adusŭ la d-vóstrě și m'au determinatŭ sě calcŭ în departamentulŭ Hautes-Alpes dela granița italiană și sě viu mai întêiu la Briançon, sentinela înaintată a graniței nóstre. (Aplause.)

La alusiunea primarului, cu privire la planulŭ de a mări forța defensivă dela Briançon, ministrul rěspunse:

Ca francesŭ și patriotŭ am avutŭ sě mě ocupŭ deja cu aceste proecte și voiu continua a mě interesa de ele.

Cuvintele ministrului francesŭ ḑiarele englesescĭ le consideră ca o prevestire de rěsboiu. „Standard“ socotesce, că o alianță între Rusia și Francia este apropiată, ér „Times“ crede, că pe partea lorŭ va fi și Anglia care, lăsândŭ Rusiei libertatea de acțiune în Europa, va fi și ea lăsată sě anexeze Afganistanulŭ. ér Rusia nu va mai înainta în Asia.

D-lŭ *Cassagnac* a adresatŭ către prințulŭ *Iérôme Napoleon*, care are unŭ fiu în armata italiană, o scrisóre în care ḑice între altele:

„Totdéuna v'am combătutŭ, dér în patriotismulŭ vostru nicĭodată nu m'am îndoitŭ. In numele acestui patriotismŭ vě provocŭ sě *ordonațĭ fiiului vostru, sě părăséscă serviciulŭ în armata italiană.*

„Póte unŭ Napoleonŭ sě rěmână într'o armată, care se organiséză pe față în contra Franciei, care stă în soldulŭ Germaniei și, precum se vede din tractatulŭ de curêndŭ publicatŭ, va fi așeḑatŭ la granița francesă, spre a amenința Francia și a năvăli asupra ei? In momentulŭ când Italia se aliază cu celŭ mai crudelŭ inimicŭ alŭ Franciei și desfășură drapelulŭ italianŭ în contra binefăcětorului sěu, fiiulŭ unui Napoleonŭ nu mai póte îndrepta ascuțișulŭ săbiei sale contra inimei patriei sale!“

Aceste demonstrațiunĭ ale Francesilorŭ în contra Italiei suntŭ de rěu augurŭ pentru viitorŭ.

Ḑiarulŭ italianŭ „Riforma“, vorbindŭ despre discursulŭ ministrului Flourens în Briançon, accentuéză importanța lui și e de părere, că resumatulŭ telegraficŭ alŭ pasagiului privitorŭ la Italia trebue că e necorectŭ.

SCIRILE ḐILEI.

Precum amŭ spusŭ, alŭ cincilea *congresŭ alŭ corpului didacticŭ din România* se va ține la Bucurescĭ în ḑilele de 18, 19 și 20 Aprilie 1888 st. v. Se va discuta despre: „Programele de studii ale învěțământului primarŭ ruralŭ și urbanŭ“. Atâtŭ „memoriile“, câtŭ și „înscrierile“ sě vorŭ adressa d-lui secretarŭ *C. C. Dobrescu*, profesorŭ la liceulŭ Sf. Sava, strada Soaunele Nr. 47. Se acordă o reducere de 50 la sută pe liniile ferate.

*
* *

Tractatulŭ comercialŭ între *România și Turcia* s'a publicatŭ deja în „Monitorulŭ oficialŭ“ din Bucurescĭ.

*
* *

Anton Szilagyi, scriitorŭ diurnistŭ la solgăbirěiatulŭ din *Ilea-mureșiană* întreținea relațiunĭ vrednice de pedépsă cu nevasta věrului sěu. Sâmbătă séra își petrecură toțĭ trei la ceaiu până târḑiu, apoi se despărțiră și părechea căsětorită se culcă. Dér după-ce adormi bărbatulŭ, nevastă-sa se sculă și se duse la iubitulŭ ei. Bărbatulŭ se deșteptă mai târḑiu, dér nu voi se facă larmă, ci aștepta sě se'ntórcă nevastă-sa: acésta însě nu se mai întórse, ci fŭ aflată Duminecă diminéța mórtă cu amantulŭ ei cu totŭ. Szilagyi o împușcase întêiu pe ea și apoi se 'mpușcă și pe sine. Se ḑice că îngrijise elŭ de acésta cu o sěptěmână înanite.

*
* *

La institutulŭ de moșitŭ din *Oradea-mare* se facŭ înscrierile pentru cursulŭ de véră dela 1—10 Martie. La înscriere sě se presinte certificatulŭ de indigenatŭ și de nascere, și atestatŭ de moralitate și de sănětate.

*
* *

In *Noulŭ* de lângă Bistrița, precum spune „Bistr. Wochbltt“, lupii vinŭ nóptea până în comună; de asemenea în *Orheiulŭ* din Dobêca și în *Voldorf*, unde mulțĭ cânĭ le-au căḑutŭ jertfă. Lunĭ nóptea spre Marțĭ unŭ hamalŭ dela gara Bistrița era sě fiă mâncatŭ de doi lupĭ în loculŭ unde linia ferată se încrucișéză cu drumulŭ ce duce la loculŭ de dare la semnŭ. Venindŭ însě tocmai atuncĭ trenulŭ, și mai strigândŭ hamalulŭ și după ajutorŭ, bestiile fugiră.

Din dieta ungară.

Fiindŭ ministerulŭ cultelorŭ și instrucțiunei publice unguresci resortulŭ, cu care naționalitățile nemaghiare au cele mai multe daraverĭ și buclucurĭ, dămŭ aci unŭ resumatŭ din desbaterile asupra bugetului acelui ministerŭ, care ne póte interesa mai multŭ.

Raportorulŭ Alex. *Orszag* spune, că pe anulŭ acesta bugetarŭ s'au stabilitŭ cheltuelile ministerului din vorbă cu 7.142,170 fl., ér venitele cu 804.534 fl. Intre cheltuelĭ s'a prevěḑutŭ o sumă și pentru zidirea unei scóle reale unguresci în Brașovŭ. E de observatŭ, că dela 1876—1888 cheltuelile acestui bugetŭ au crescutŭ cu 2 milióne. Recomandă bugetulŭ spre primire.

Daniil *Iranyi* ḑice, că din raportulŭ ministrului resultă, că instrucțiunea porală se află într'o stare tristă, și totușĭ în scopulŭ acesta s'a pusŭ în bugetŭ cu 25,000 fl. mai puținŭ ca în anulŭ trecutŭ. Dér décă din causa relei economii financiare nu s'a pututŭ pune la disposițiune o sumă mai mare pentru instrucțiunea poporală, atuncĭ sě ia měsurĭ ministrulŭ ca sumele ce suntŭ de crușatŭ la scólele superflue sě se întrebuințeze mai aměsuratŭ scopului. Suntŭ unele școle civile și poporale superióre, care pricinuescŭ statului cheltuelĭ marĭ, dér puținŭ folosŭ aducŭ. *Așa e șcóla poporală din Dicio-Sân-Mărtinŭ, unde suntŭ 3 învěțătorĭ, carĭ toțĭ la unŭ locŭ au 5 școlarĭ.* Școla costă pe anŭ 4000 fl., decĭ instrucțiunea fiăcărui școlarŭ 800 fl. Vorbitorulŭ speră, că ministrulŭ va desființa acéstă școlă, care e o curată risipă.

Oratorulŭ trecêndŭ la afacerile bisericescĭ, amintesce mai ânteiu jubileulŭ Papei. Ișĭ esprimă părerea de rěu, că prelații catolicĭ, carĭ au condusŭ pe peregrinii ungurĭ la Roma, în vorbirile și adresele lorŭ omagiale au găsitŭ de bine a vorbi și de restabilirea puterei lumescĭ a Papei. Las' că nicĭ istoria, nicĭ esemplulŭ actualului Papă nu dovedescŭ necesitatea dominațiunei lumescĭ a Papei, dér nu a fostŭ nicĭ cu cale, nicĭ cu tactŭ o asemenea demonstrațiă în împrejurările actuale politice, și acésta o vorŭ ḑice toțĭ acei patrioțĭ, carĭ potŭ aprețui deoparte situațiunea critică de adĭ a Ungariei, de altă parte valórea alianței cu Italia (Vii aprobărĭ în stânga și în stânga estremă.)

Norocŭ că nicĭ guvernulŭ italianŭ, nicĭ națiunea italiană nu au interpretatŭ acele manifestațiunĭ ca ale națiunei unguresci.

Făcêndŭ apoi amintire de enciclica din anulŭ trecutŭ a Papei, prin care se combăteu căsătoria mixtă și scólele comune, ḑice oratorulŭ că ar fi timpulŭ sě se asigure libertatea religiósă și atuncĭ vorŭ dispăré de sine greutățile ce stau în calea regulării dreptului de căsătoriă. Elŭ și face o propunere în interesulŭ introducerii libertății credinței religióse. Argumentele guvernului contra propunerei, ḑice elŭ, n'au fostŭ sincere; când se ḑicea că în țéră și așa e libertate religiósă, când apoi érășĭ ministrulŭ o declara ca unŭ periculŭ, care duce la nihilismŭ, la dissoluțiune. Propunerea vorbitorului este:

„Ministrulŭ cultelorŭ e avisatŭ sě presinte unŭ proiectŭ de lege asupra libertății credinței religióse.“ (Vii aprobărĭ în stânga estremă.)

Ministrulŭ *Trefort* ḑice, că în privința instrucțiunei ar face mai multŭ, dér n'are banĭ, stau rěu financele și așa multe sě negligă, în speranță că se va repara rěulŭ în timpurĭ mai bune.

E dreptŭ că avemŭ scóle, ḑise ministrulŭ, a cărorŭ înființare a fostŭ urgentŭ cerută de unŭ ținutŭ întregŭ, despre care însě mai târḑiu s'a constatatŭ că suntŭ superflue. Acéstea le vomŭ închide și banii ce se cheltuiau pentru ele se vorŭ întrebuința mai aměsuratŭ scopului.

Ce privesce libertatea religiósă, eu încă sunt în principiu pentru ea. Cu tóte astea nu-i potŭ primi propunerea, *din cause politice importante.* (Audițĭ!) Trebue sě avemŭ înaintea ochilorŭ interesulŭ statului maghiarŭ și alŭ culturei maghiare. M'așŭ bucura fórte, décă Ungaria se va afla odată într'o stare, în care sě se pótă întroduce o astfelŭ de nețěrmurită libertate a credinței religióse, precum doresce d-lŭ deputatŭ. (Strigărĭ în stânga estremă: Elŭ nu cere libertatea nețěrmurită a religiunei!)

Nu vréu sě mai repetŭ lucrurĭ ce le-am spusŭ adeseorĭ în acéstă cameră, dér vréu sě reflectezŭ numai la douě momente. Mai ânteiu, orĭ-ce membru alŭ acestei camere scie ce se întêmplă în sînulŭ *bisericei greco-ortodoxe.* Se lucréză în sînulŭ ei cu orĭ-ce prețŭ ca sě rupă uniunea bisericei grecescĭ cu cea catolică. Și se face óre acésta din punct de vedere alŭ religiunei? Asta-i o cestiune de limbă și putere, curatŭ națională. Alŭ doilea, sě luațĭ în considerare ce se 'ntêmplă în cerculŭ Sêrbilorŭ catolicĭ. Pretutindenea accentuéză ei *introducerea liturgiei slave.* Când liturgia bisericei catolice în Laibach va fi slavă, nu vomŭ împedeca nicĭ în Ungaria introducerea liturgiei slave, décă suntemŭ amicĭ ai libertății credinței religióse, și *acésta, deu, n'ar fi salutară pentru statulŭ maghiarŭ și pentru cultura maghiară.* (Vii aprobărĭ).

D-lŭ deputatŭ a ḑisŭ, că eu adeseorĭ așŭ fi accentuatŭ, că și așa în Ungaria esistă libertatea credinței. O libertate precum a formulat'o d-lŭ deputatŭ negreșitŭ că nu esistă; dér avemŭ libertatea consciinței și cum că aceea se respectă în mare gradŭ la noi, voi cita un faptŭ. Nu înțelegŭ cum unŭ creștinŭ póte fi cuprinsŭ de prejudiții încâtŭ sě nu voiéscă a-șĭ lăsa sě i-se boteze copilulŭ, dér astfelŭ de casurĭ s'au ivitŭ. Intr'unŭ asemenea casŭ mĭ-a scrisŭ odată capulŭ supremŭ alŭ respectivei confesiunĭ, ca sě recvirezŭ poliția și gendarmeria și sě punŭ sě se boteze copilulŭ. (Ilaritate.) N'am făcutŭ acésta, căcĭ în modulŭ acesta deu nu vréu sě procurŭ bisericei creștine credinciosĭ. (Aprobărĭ în dépta.)

Individulŭ are peste totŭ libertate nețěrmurită în privința consciinței și a credinței; îndată ce însě întemeiază o familiă, acéstă libertate este în unele privințe restrânsă și laturea practică a acestui cercŭ de idei este tocmai cestiunea căsětoriei. Acésta trebue reformată, trebue sě se pună capětŭ stării de adĭ (Vii aprobărĭ) și cugetŭ că d-lŭ ministru de justițiă se ocupă și cu acéstă cestiune.

Voiu atinge și cestiunea congruei. Acéstă cestiune am adus'o pe tapetŭ, se tractéză și sperŭ că se va și resolva; căcĭ părerea mea despre orĭ-ce biserică catolică

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS.“

(2)

UNŬ TOASTŬ.

— Associarea ideilorŭ —

La o anumită óră unii aveau voiă bună,
Și la masă bêndŭ „sampane“ ișĭ petreceau împreună.
Dér ce sórte schimbătóre, mai târḑiu cu cincĭ minute!
La despotica poruncă fură decapitațĭ iute.
Unulŭ însě óre-care din cei condamnațĭ la mórte,
Prin câteva trăsurĭ scurte a descrisŭ cumplita sórte,
A Franciei cei strivite, deórece i-s'a datŭ
Grațiă ca sě vorbéscă; pocalulŭ înfricoșatŭ
Alŭ morții-lŭ ținea în mână, trebuindŭ imediatŭ
După vorbire sě-lŭ béie: așadér a toastatŭ.....
Și începu prin urmare într'unŭ tonŭ duiosŭ, profundŭ:
„Se striga odinióră“, ḑise bietulŭ muribundŭ,
„Sě trăiésc'alŭ nostru rege! dér acum nu avemŭ rege,
„Și tu patriă iubită, adĭ nu-i cine te direge;
„Pregătitu-țĭ-au tiranii unŭ destinŭ înfricoșatŭ.
„Sě trăiéscă republica! mai târḑiu dér au strigatŭ.
„Dér acum nicĭ republica nu este la noi în țéră
„Sě trăiéscă libertatea, după'aceea mai strigară,
„Însě ce durere mare, ce tristă fatalitate,
„Că în țéra mea iubită nu este nicĭ libertate“.
„Eh!“, mai ḑise muribundulŭ și atuncĭ îngălbinesce:
„Sě trăiéscă ghilotina, care pe toțĭ ne unesce!!“.
„Și ḑicêndŭ aceste vorbe, către publicŭ se închină,
Șĭ-apoi bêndŭ pocalulŭ morții: a căḑutŭ sub ghilotină.
Însě vremea e schimbată, adĭ se cere sě strigămŭ:
Constituția trăiéscă, de ea sě ne bucurămŭ.
Scimŭ cu toții fórte bine, că în țéra nóstră cultă,
Acum este libertate, ba ne spunŭ că e prea multă...
O divină libertate, ce cântărĭ de bucuriă.
Sěu ce fapte glorióse pentru tine voiu descrie?...
Ce istorii minunate scire-amŭ ḑice despre tine....
Dér însě deocamdată, va fi mai consultŭ, mai bine,
De și'n vorbe și'n scrisóre ești unŭ sugetŭ strălucitŭ,
Ca sě ne ținemŭ de norma unui anticŭ eruditŭ,
A lui Pithagoras greculŭ, omŭ învěțatŭ din vechime
Și prověḑutŭ dela fire cu minte și agerime.
Elŭ era născutŭ în Samos. Și patria sa iubită,
Când věḑù că de tiranulŭ*) era fórte rěu strivită,
A fugitŭ de voiă bună în esilŭ'ndepărtatŭ.
Elŭ cu agera sa minte păn' la ḑei s'a înălțatŭ,
Și lucrurĭ misterióse, ce'n natură ascunse-au statŭ,
De-a nu le sci muritorii, elŭ pe tóte le-a scrutatŭ.
A fostŭ în multe privințe Pithagoras vestitŭ omŭ,
Era matematicŭ mare, filosofŭ și astronomŭ.
Elŭ scrută că fulgerile cum și de unde provine?
Ce ființă este ḑeulŭ? și néua de unde vine?
Și când se audŭ prin aerŭ tunete că durduescŭ,
Tună Joe, urlă vêntulŭ, orĭ dór norii se lovescŭ?
Cine'nvêrtesce pămêntulŭ? care-i cursulŭ stelelorŭ?
Și ce lege observéză acestea în mersulŭ lorŭ?
A fostŭ déră Pithagoras celŭ din Samos renumitŭ,
Care multe lucrurĭ grele și ascunse-a resolvitŭ.
Și décă l'ar ierta cumva a morții sigură lege,
Sě mai vină odată'n lume, hei! în multe ne-arŭ corege!

(Va urma.)

*) Polycrates.

ba despre orĭ-ce biserică și confesiune, este că ea nu are sĕ constea numai dintr'unŭ cultŭ esteriorŭ, ci trebue sĕ fiă o instituțiune morală, care influințéză asupra mersului ideilorŭ, asupra purtării ómenilorŭ. Pentru ajungerea acestui țelŭ e necesarŭ, ca confesiunile sĕ'șĭ educe bine preoții lorŭ și sĕ'i provadă bine.

A amintitŭ d-lŭ deputatŭ și peregrinagiulŭ la Roma. Noi nu ne-amŭ amestecatŭ în acésta, căcĭ *hanc veniam damus, petimusque vicissim.* Décă noi vrémŭ libertate, trebue sĕ mĕsurămŭ cu aceeașĭ mĕsură; nu e permisŭ a restrênge pe altii în libertatea lorŭ. De altmintrelea eu n'am cunoscință despre ceea ce s'a vorbitŭ și făcutŭ în anumite cercurĭ, dér potŭ asigura camera, că noi în aceste afacerĭ vom procede totdéuna după lege și ținêndŭ sémă de interesele statului ungurescŭ.

După tóte aste a regretŭ fórte, dér trebue sĕ rogŭ camera a respinge propunerea d-lui deputatŭ Iranyi și sĕ amâne resolvarea acestei cestiunĭ pe timpurĭ mai bune, mai fericite. (Aprobărĭ în drépta.) (Va urma.)

Persecuțiunĭ ungurescĭ în biserică.

„Kronstädter Zeitung" a primitŭ din Pesta o corespondență, datată dela 10 Februarie n., în care se dice între altele:

Șovinismulŭ ce pășesce totŭ mai ofensivŭ contra naționalitățilorŭ nemaghiare se validitéză și în biserică și a datŭ nascere unui statutŭ făcutŭ de conventulŭ generalŭ alŭ confesiunei ev. augsb. (Slovacii suntŭ protestanțĭ), în sensulŭ că agitațiunĭ contra suprematiei maghiare din partea funcționarilorŭ bisericescĭ formézá unŭ delictŭ canonicŭ. Pe temeiulŭ acestui statutŭ suntŭ espușĭ unei persecuțiunĭ fără considerare preoții și învĕțătorii, sub pretextŭ că au simțĕminte panslaviste, fiindŭ că ținŭ strînsŭ la naționalitatea lorŭ slovacă și se opunŭ uneltirilorŭ de a li se maghiarisa scóla și biserica.

Mai nou e pendentŭ în acéstă privință unŭ casŭ, cu deosebire flagrantŭ de disciplinare bisericéscă fanatică. Unŭ învĕțătorŭ eminentŭ, stimatŭ fórte multŭ de comuna sa, anume Carolŭ Salva, care e și redactorŭ a duorŭ foi periodice pedagogice și alŭ unui calendarŭ, este din causa simțĕmintelorŭ sale naționale unŭ spinŭ în ochii superiorilorŭ bisericescĭ șoviniștĭ, deórece activitatea sa ca învĕțătorŭ e esemplară. Câteva atacurĭ în calendarulŭ sĕu contra maghiarisărei cu forța avéu sĕ servéscă acum ca motive pentru înlăturarea sa. Procurorulŭ nu putŭ găsi nimicŭ periculosŭ statului orĭ dușmănescŭ Maghiarilorŭ în calendarŭ, pe care-lŭ confiscaseră organele comitatense, și așa refusă a'i intenta procesŭ de pressă.

Acum însĕ superintendentulŭ Czekus dispuse cercetare disciplinară în contra lui Salva, sub pretextŭ că are simțĕminte panslaviste, care și fŭ condamnatŭ la pierderea slujbei de către tribunalulŭ disciplinarŭ (după ce doi membri au fostŭ eschișĭ ca interesațĭ) cu 5 contra 2 voturĭ pentru unŭ articulŭ întitulatŭ: „Este și Slovaculŭ omŭ?" In motivarea sentințeĭ, tribunalulŭ declară, că trebue sĕ se pună pe basa protestantismului maghiarŭ, ale cărui drepturĭ, autonomiă și esistență legală se întemeiază pe ființa de statŭ maghiarŭ, așa că ce atacă statulŭ, atacă în același timpŭ și drepturile fundamentale ale protestantismului... Deși comuna Klenovec ține cu credință la învĕțătorulŭ lorŭ și deși nu i se póte dovedi acestuia vre-o acțiune dușmană statului, apelațiunea lui Salva a fostŭ respinsă și de instanța a doua și abia e de speratŭ, că instanța a treia, tribunalulŭ bisericescŭ alŭ districtului de dincolo de Dunăre, va modifica acéstă sentință dictată de ura fanatică a maghiarismului din Ungaria de susŭ contra a totŭ ce e slavŭ.

Amărîciunea din causa acestei și a di ferite asemenea procederĭ a pĕtrunsŭ adêncŭ între protestanții slovacĭ și e în curgere o mișcare d'a trece în massă la ortodoxismŭ, care mișcare în împrejurările actuale politice apare fórte îngrijitóre.

In biserica protestantă a Ungariei, în urma maniei de persecuțiune națională, domnesce celŭ mai mare arbitriu, ba chiar o complectă desconsiderare a dreptului față cu preoții și învĕțătorii, carĭ nu se supunŭ orbesce și fără sĕ crâcnéscă tendințelorŭ de maghiarisare, și autonomia, care în timpurile de mai nainte s'a doveditŭ ca o bastiónă tare nu numai a libertății consciinței ci și a libertății politice, amenință acum a deveni unŭ factorŭ de împilare, cu totulŭ contradictoricŭ spiritului protestanticŭ, deórece din partea puterii statului nu e de așteptatŭ nicĭ unŭ ajutorŭ.

Deschide'șĭ-vorŭ odată ochii și acei cărturarĭ slovacĭ, carĭ încă totŭ mai credŭ că făcêndu-se unelte ungurescĭ vorŭ îmbunĕtăți amărîta sórte a bietului poporŭ slovacŭ, amărîtă tocmai din causa slugărniciei acelorŭ soiu de cărturarĭ?

„MACEDONIA"

Revista Românilorŭ din Peninsula-balcanică.

Macedonenii! Voinicŭ poporŭ! Da, voinicŭ, pentru că cuprinșĭ între naționalitățĭ deosebite și lacome de a pune mâna pe dênșii, nu s'au datŭ bătuțĭ de atâtea veacurĭ, s'au împotrivitŭ și șĭ-au păstratŭ până acum și naționalitatea și limba, luptândŭ cu înverșunare și contra Slavilorŭ și contra Grecilorŭ, carĭ și unii și alții voiau sĕ îi înghiță, și menținêndŭ încă la meadă-dĭ de Balcanĭ viersulŭ românescŭ.

Și lupta ce au avutŭ sĕ ducă în potriva aprigilorŭ lorŭ dușmanĭ a fostŭ mare și teribilă, luptă de fie-ce momentŭ, luptă nedreaptă, pentru că cei carĭ voiau sĕ cutropească erau mai tarĭ și aveau în mână unŭ puternicŭ instrumentŭ de supunere: școlele.

S'au luptatŭ însĕ Macedonenii, luptă și astă-dĭ încă. Ba chiar lupta de adĭ e multŭ mai întinsă decum a fostŭ până acum. Macedonenilorŭ le trebue sĕ-șĭ țină necontenitŭ viă tótă vigórea spre a-șĭ apĕra școlele, pe care și le-au făcutŭ acum, limba și naționalitatea.

Și într'acéstă luptă ei au trebuință de sprijinulŭ tuturorŭ Românilorŭ, tuturorŭ celorŭ carĭ suntŭ consângenĭ cu dênșii.

In țéră la noi, în România liberă, Macedonenii au o societate; și acum au și o gazetă.

Primulŭ numĕrŭ alŭ acesteia a apărutŭ acum câtăva vreme și pórtă titlulŭ pe care l'amŭ datŭ acestui micŭ articulașŭ.

Scopulŭ diarului Macedonenilorŭ de aci e destulŭ de lămuritŭ expusŭ prin devisa ce șĭ-a luatŭ: „Fiat lux" și prin următórele rêndurĭ ce extragemŭ din precuvêntarea comitetului care a înființatŭ revistă „Macedonia":

„A lucra pentru afirmarea naționalităței Românilorŭ din Peninsula-balcanică și pentru respectarea drepturilorŭ strămoșescĭ, de o parte, ér pe de alta a desgropa trecutulŭ literarŭ alŭ acestei naționalitățĭ, precum și a cultiva cu stăruință dialectulŭ ce vorbesce: iată, în scurtŭ, îndoita țintă ce urmărimŭ."

Salutămŭ cu bucuriă apariția acestei reviste și sfătuimŭ pe cetitorii noștri s'o sprijinéscă. Vorŭ face o faptă folositóre naționalităței nóstre românescĭ.

„Unirea."

Literatură.

Romänische Revue politisch-litterarische Monatschrift, erscheint in *Resicza,* Süd-Ungarn; Herausgeber *Dr. Cornelius Diaconovich.* IV. Jahrgang II. Heft. *Inhalt:* Eine deutsche Stimme zur Nationalitätenfrage in Ungarn. Von Dr. Treu-Wahr (Seite 65). Das Szörényer Mandat. (Seite 68.) Rundschau. (Das Jubiläum der „Gazeta Transilvaniei." (S. 74. — Honvéds und Dorobanzen. (S. 76 — Rumänien vor den Neuwahlen. S. 81.) — Das muster eines Kirchenfürsten und Volksoberhauptes, von E. St. Seite 86). Der rothe Wald, „Dumbrava roșie", histor. Gedicht von V. Alexandri, deutsch von L. V. Fischer. (Seite 91). Der gelehrte Herr Pfarrer, eine Erzählung aus dem Volke, aus dem Romänischen des V. A. Urechia übersetzt von Lucretia Frențiu. (Seite 114). Litteratur. (A. J. Odobescu's „Scrierĭ literare și istorice." S. 125). Inserate. (Seite 127.)

Prenumerationspreis, für Österreich-Ungarn 10 gulden jährlich, für Deutschland 12 Mark, für das übrige Ausland 20 Francs i. G. zahlbar am Sitze der Direction. Abonnements werden nur für ein ganzes Jahr eingegangen.

Prețulŭ pentru Austro-Ungaria 10 fl., pentru străinătate 20 francĭ în aurŭ pe anŭ. Abonamentele se facŭ numai pe anulŭ întregŭ.

Corespondența „Gazetei Transilvaniei".

Sibiiu, în diua Întêmp. Domn. 1888.

Balulŭ Reuniunei femeilorŭ române din Sibiiu. Ca în toțĭ anii dela esistința sa, și în anulŭ acesta Reuniunea femeilorŭ române de aicĭ a datŭ unŭ balŭ în folosulŭ școlei sale de fetițe, carele și de astă dată a reușitŭ strălucitŭ.

O parte a publicului românŭ de aicĭ era avisată deja de timpuriu prin unŭ diarŭ localŭ, ca sĕ nu contribue la reușita balului, absența lorŭ însĕ nu s'a pré observatŭ.

V'așŭ trimite o recensiune după „Tribuna", dér nu potŭ, din simpla causă, că acestŭ diarŭ se îndeletnicesce mai bucurosŭ cu deosebite picanterii și bagŭ sémă nu are timpŭ ori voiă de a se ocupa și de balulŭ Reuniunei femeilorŭ române din locŭ.

Vĕ comunicŭ decĭ recensiunile foilorŭ străine de aicĭ, ca sĕ vedețĭ cum ne consideră străinii:

„Siebenb. Deusch. Tageblatt" din 13 l. c. scrie următórele:

„Lustrulŭ deplinŭ și tóte grațiile le-a întrunitŭ balulŭ Reuniunei femeilorŭ române în sala dela „Impĕratulŭ romanŭ."

„După devisa: „celŭ ce jócă la urmă jócă mai bine", drăgălașele aranjatóre ale acestei petrecerĭ de carnevalŭ o-au pusŭ pe finea carnevalului."

„De acéstă reservare n'are sĕ le pară rĕu, căcĭ la elegantulŭ publicŭ permanentŭ alŭ balului „Reun. fem. rom." s'a maĭ adausŭ unŭ numĕrŭ de stimătóre și de amicĭ, carĭ anume s'au presentatŭ ca sĕ facă împreună călĕtoria cu ultimulŭ trenŭ de plăcere alŭ Carnevalului, ca astfelŭ sĕ-șĭ pótă păstra cele mai drăgălașe suvenirĭ ale sesonului de balŭ."

„Interesulŭ principalŭ la balulŭ acesta l'au stîrnitŭ jocurile naționale; cu tóte acestea s'au esecutatŭ și ceialalțĭ numerĭ ai ordinei de danțŭ cu atâta zelŭ și iubire, încâtŭ se póte constata, că balulŭ a satisfăcutŭ pe deplinŭ chiămărei sale, de a procura petrecere tuturorŭ celorŭ presențĭ."

„Capii autoritățilorŭ militărescĭ și civile au participatŭ la acéstă frumósă petrecere."

„Herm. Zeit." scrie următórele:

„Balulŭ aranjatŭ prin Reun. fem. rom. din Sibiiu, alaltăsĕră, în sala redutei orășenescĭ, încâtŭ privesce lustrulŭ și eleganța toaletelorŭ pompóse, și cu privire la societatea alésă, carea se coadună aicĭ, și carea dă acestorŭ petrecerĭ lustrulŭ adevĕratelorŭ balurĭ de elită — întru nimica n'a rĕmasŭ îndĕrĕtulŭ celorŭ din trecutŭ.

„Comitetulŭ „Reun. fem. rom." în frunte cu Dómna Maria Cosma cu cunoscuta-i afabilitate óuceritóre, dimpreună cu prevenitorulŭ comitetŭ aranjatorŭ, compusŭ din domnĭ inteligențĭ, au contribuitŭ și de astădată cu celŭ mai bunŭ succesŭ de a preface sala dela „Impĕratulŭ romanŭ" într'unŭ locŭ de veseliă nobilă, de plăcere animată și de punctŭ de convenire pentru strălucitele și fermecătórele frumsețĭ femeiescĭ."

„Că numĕrulŭ părechilorŭ danțatóre a fostŭ mai micŭ ca altă dată, se esplică prin mai multe casurĭ de doliu ce s'au ivitŭ în anulŭ espiratŭ.

„Intre cercetătorii frumosului balŭ românescŭ s'au pututŭ vedé: Episcopulŭ Dr. Teutsch, Escel. Sa F. M. L. Waldstätten, generalii Schönfeld și bar. Pach, colonelii Tlascal, Pohl și Görger, președintele trib. Jánossy, directorulŭ de finanțe Denk, procurorulŭ reg. Hatfaludy, subcolon. Koblisz, primarulŭ oraș. Hochmeister, directorulŭ de poliția Drotleff, mulțĭ oficerĭ de statulŭ majorŭ și superiorĭ, funcționarĭ de statŭ și militărescĭ și altfelŭ de onorațiorĭ"

„Musica a provĕdut'o în modŭ fórte escelentŭ capela Nr. 31."

La acestea eu numai atâta mai adaugŭ, că pe lângă succesulŭ moralŭ și celŭ materialŭ este după împrejurărĭ destulŭ de frumosŭ, căcĭ după informațiunile primite dela aranjatorĭ trece peste 300 fl.

Convocare.

Adunarea generală constituantă a *„Reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ și provinciă"* se convócă pe 9 (21) Februariu 1888 la 10 óre 'nainte de mĕdădi în sala mare a „Seminariului diecesanŭ" în Aradŭ.

Datŭ în *Aradŭ,* în 30 Ianuarie (11 Februarie) 1888.

Comitetulŭ interimalŭ

Hermina P. Desseanu presidentă. *Ioanŭ Beleșiu* secretarŭ.

SCIRĬ ULTIME.

Viena, 15 Februarie. Se dice — sub rezervă — că cabinetulŭ din St. Petersbourg ar prezinta de astădată o programă concepută în acestŭ sensŭ: Proclamațiunea căderii prințului Ferdinand, de către puterile semnatare ale tratatului dela Berlinŭ, împreună cu Turcia. Dér în orĭ-ce casŭ, Rusia menține că este indispensabilŭ ca o forță armată rusĕscă, al cărei efectivŭ ar fi fixatŭ într'unŭ acordŭ comunŭ și ca unŭ mandatŭ scurtŭ și limitatŭ, sĕ asiste la restabilirea unei ordine de lucrurĭ regulată în Bulgaria.

DIVERSE.

Țarulŭ și Bismark. Țarulŭ a trimisŭ prin representantulŭ sĕu la Berlinŭ, comitele de Șuvalow, 10 chilograme de icre negre principelui de Bismark.

Adelina Patti pleacă érășĭ în America, unde va cânta érășĭ pentru „ultima" óră. Garderoba vestitei artiste umple 43 de lădĭ, alŭ cărorŭ transportŭ dela Lissabona până la La Plata, biletulŭ de drumŭ pentru artistă și suita ei costă 1800 dolarĭ sĕu 9000 francĭ. Costumele ei numai pentru Traviata costă 15,000 dolarĭ sĕu 75,000 francĭ.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 17 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ .	Cump.	8.50	Vênd.	8.52
Argintŭ românescŭ .	„	8.45	„	8.48
Napoleon-d'orĭ . . .	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina" 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ . . .	„	107.—	„	108.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 16 Februarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	96.65
Renta de hârtiă 5%	83.—
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare . .	148.—
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune) . . .	94.40
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune) . . .	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune) . . .	109.50
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	103.50
Bonurĭ rurale Banatŭ-Timișŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.—
Bonurĭ rurale Transilvane	104.—
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinŭ ungurescŭ	—.
Imprumutulŭ cu premiulŭ ungurescŭ .	119.—
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.70
Renta de hârtiă austriacă.	77.30
Renta de argintŭ austriacŭ	79.20
Renta de aurŭ austriacŭ	108.65
Losurĭ din 1860	133.50
Acțiunile băncei austro-ungare. . .	860.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur. . .	272.—
Acțiunile băncei de creditŭ austr. . .	269.50
Galbinĭ împărătescĭ	5.98—
Napoleon d'orĭ	10.03½
Mărcĭ 100 imp. germane	62.17½
Londra 10 Livres sterlinge	126.85

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

„ARDELEANA“

INSTITUTŬ DE CREDITŬ ŞI DE ECONOMII, SOCIETATE PE ACŢII IN ORĔŞTIE.

CONTULŬ BILANŢULUI.

Active.

Active		fl.	cr.
Cassa în numerariu.		2,949	28
Monetă		123	32
Cambii de bancă escomptate		208,686	50
Imprumuturĭ hipotecare		29,860	50
Imprumuturĭ pe cambii cu acoperire hipot.		5,420	—
Imprumuturĭ pe obligaţiunĭ cu cavenţĭ . .		26,256	—
Imprumuturĭ pe efecte publice.		618	—
Mobiliară	499.56		
după amortisare	49.96	449	60
Spese de fundare	423.15		
după amortisare	84.63	338	52
Diverse conturĭ debitóre		1,977	86
		276,679	58

Pasive.

Pasive	fl.	cr.
Capitalŭ socialŭ		
800 acţiunĭ à fl. 50 . . . . , .	40,000	—
Fondulŭ de reservă.	950	56
Depunerĭ pentru fructificare.	173,933	92
Cambii de bancă reescomptate.	46,947	—
Dividende neridicate	75	—
Interese anticipate pro 1888	5,576	59
Diverse conturĭ creditóre.	1,769	47
Profitŭ curatŭ	7,427	04
	276,679	58

Orĕştie, la 31 Decembrie 1887 st. n.

Iosifŭ de Orbonaşŭ m. p. membru în direcţiune. — **Samuilŭ Popŭ** m. p. membru în direcţiune. — **Dr. Ioanŭ Mihu** m. p. directorŭ esecutivŭ. — **Aurelŭ Popovici-Barcianŭ** m. p. comptabilŭ.

Subsemnatulŭ comitetŭ am esaminatŭ bilanţulŭ presentŭ şi confrontându-lŭ cu registrele principale şi auxiliare ale societăţii ţinute în bună regulă, l-am găsitŭ în consonanţă cu aceleaşĭ şi exactŭ.

Orĕştie, la 5 Februarie 1888 st. n. Comitetulŭ de supraveghiare:

Dr. Stefanŭ Erdélyi m. p. **Nicolau Popoviciu** m. p. **Laurianŭ Berceanu** m. p.

Tipografia A. MURESIANU, Braşovŭ.